

622/1956. R.

11. juni 1956.

0084

Finansdepartementet,
Rasjonaliseringsdirektoratet.

Med brev 18. mai 1956 har en fått oversendt til uttalelse et forslag av 10. april 1956 fra kontorsjef Knut Kobro. Som vedlegg til brevet fulgte den uttalelse av 14. mai 1956 - med et vedlegg av 18. april 1956 - som konsulent i Rasjonaliseringsdirektoratet Else Marie Røed har gitt om forslaget.

Forslaget tilsikter, så vidt en kan forstå, å få i stand en ordning hvoretter styreren av et statskontor, selv eller ved en funksjonær, ved hvert årsskifte skal gjennomgå kontorets arkiv summarisk og skille ut og kassere de arkivsaker som etter hans mening er uten enhver interesse eller nødvendige for kontorets fremtidige arbeid. En kassasjonsfullmakt som var formulert slik, ville etter riksarkivarens mening kunne få store skadevirkninger.

Uttalelsen av 14. mai 1956 går ut på at Finansdepartementet bør sende ut et rundskriv til alle statskontorer med påbud om at kontorets sjef, selv eller ved en funksjonær, minst en gang om året skal gjennomgå arkivet summarisk og fjerne papir som ikke hører til arkivet, bl. a. blankt papir som er unødvendig, overflødige eksemplarer av mangfoldiggjort materiale, kladdenotater og annet som ikke er egentlige arkivsaker.

Riksarkivaren mener at det vil være meget nyttig at Finansdepartementet sender et rundskriv til styrere av sentraladministrative og lokale statskontorer og innskjerper den plikt styrerne etter gjeldende bestemmelser og praksis har til å ta vare på kontorets arkiv og til å påse at det holdes i orden og forsvarlig opp-

bevart. For så vidt byråsjefer angår, er denne plikt uttrykkelig fastslått i § 13, jfr. §§ 22-24, i Reglement for tjenesten i Regjeringens kontorer, fastsatt ved kgl. res. 4. februar 1905. Med hensyn til statsrådsekretæren viser en til regjeringsinstruksen 23. mars 1909 § 7.

I rundskrivet burde det skrives noe mer utførlig om omsorgen for arkivet. Det kunne således nevnes:

- 1) at arkivet skal oppbevares forsvarlig og holdes i slik orden at det er mulig å finne fram i det,
- 2) at det i departementskontorer skal føres en arkivliste (§ 22 i kontorreglementet), og at det også i andre kontorer bør føres en summarisk liste over arkivet,
- 3) at overlevering av arkivet ved skifte av byråsjef skal skje etter arkivlisten (§ 23 i reglementet), og at det bør gjøres på samme måte i andre kontorer,
- 4) at den som styrer et statskontor, ikke har rett til å kassere noe av arkivet med mindre det skjer i henhold til et samtykke som er gitt generelt (f.eks. i instruks) eller i det særskilte tilfelle av vedkommende departement,
- 5) at slik kassasjon som er nevnt i foregående punkt, ikke sikter til den arkivbegrensning som skal foregå dag for dag innenfor det løpende arkiv, med utskilling av ubeskrevet papir, overflødige dubletter og kladdenotater som ikke skal bevares etter at vedkommende sak er ferdigbehandlet. Kontorstyrerens tilsyn med at dette blir gjort, må også føres etter hvert. Et påbud om gjennomgåing av arkivet minst en gang hvert år med sikte på slik utskilling bør i ethvert fall begrenses til å gjelde bare siste års tilvekst.

I forbindelse med punkt 4 ovenfor vil en nevne at det ikke

er riktig når det i det notat som er vedlegg til uttalelsen av 14. mai 1956, blir uttalt (s. 1, jfr. s. 4) at administrasjonen må forelegge hvert enkelt forslag til kassasjon for riksarkivaren. Det faktiske forhold er at det i flere administrasjonsgrener (f. eks. i Riksrevisjonen, Norges Statsbaner, Telegrafverkets revisjonskontor) fins alminnelige bestemmelser om kassasjon av visse arter arkivsaker, og at riksarkivaren ikke bare gir uttalelser om konkrete kassasjonsforslag, men også medvirker til å få i stand alminnelige retningslinjer for fremtidige kassasjoner når en statsinstitusjon ber om det.

Av det eksempel som er nevnt i forslaget fra kontorsjef Kobro, synes det å gå fram at Oppland skatteinspektørkontor i 1955 i forbindelse med flytning til nye lokaler har kassert 2½ tonn arkivsaker. Riksarkivaren vet ikke om Finansdepartementet har gitt samtykke til denne kassasjon, og har heller ikke kjennskap til hva slags arkivsaker som er blitt kassert. En vil forsøke å få brakt dette på det rene gjennom statsarkivaren i Hamar.

A. St.

M. R.